

Skaidrojums par nodokļu parādu pārbaudi no 2013.gada 1.augusta

Skaidrojumā sniegtas vadlīnijas Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – Likums) 8.¹panta piektās daļas 2.punkta un 39.panta pirmās daļas 5.punkta piemērošanai, ņemot vērā likumā „Grozījumi Publisko iepirkumu likumā”, kas stājās spēkā 2013.gada 1.augustā, noteikto.

! Likuma grozījumi attiecībā uz minēto regulējumu, kas stājās spēkā 2013.gada 1.augustā, piemērojami tikai attiecībā uz iepirkumiem un iepirkuma procedūrām, kas tiek izsludinātas, sākot ar 2013.gada 1.augustu. Minētā kārtība ir spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

! Pasūtītājs nav tiesīgs Likuma 8.¹panta kārtībā veiktā iepirkumā piemērot šā likuma 39.pantā minētos izslēgšanas nosacījumus. Likuma 8.¹panta kārtībā veiktā iepirkumā ir piemērojami šā likuma 8.¹panta piektajā daļā minētie izslēgšanas nosacījumi, ievērojot 8.¹panta 5.¹, 5.² un 5.³daļā noteikto.

1. Nodokļu parādu pārbaude Likuma 8.¹panta kārtībā veiktos iepirkumos

Saskaņā ar Likuma 8.¹panta piektās daļas 2.punktu pasūtītājs izslēdz pretendentu no dalības iepirkumā, ja pretendents Latvijā vai valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta, ir nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā kādā no valstīm pārsniedz 100 latus.

Saskaņā ar Likuma 8.¹panta 5.¹daļu nodokļu parādu esamību pasūtītājs pārbauda tikai attiecībā uz potenciālo uzvarētāju pirms lēmuma pieņemšanas. Attiecībā uz pretendentu (neatkarīgi no tā reģistrācijas valsts vai pastāvīgās dzīvesvietas) informāciju par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) administrēto nodokļu parādiem, kas pārsniedz 100 latus, iegūst VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē¹. Faktu, ka informācija iegūta minētajā datubāzē, apliecina izdruka no šīs datubāzes, kurā fiksēts informācijas iegūšanas laiks.

Atkarībā no pārbaudes rezultātiem pasūtītājs:

a) neizslēdz pretendentu no turpmākās dalības iepirkumā, ja konstatē, ka saskaņā ar VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē esošajiem aktuālajiem datiem pretendents nav VID administrēto nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus;

b) informē pretendentu par to, ka tam konstatēti nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, un

¹ http://www6.vid.gov.lv/VID_PDB/NPAR

nosaka termiņu – 10 darbdienu (ne mazāk un ne vairāk) pēc informācijas izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas – konstatēto parādu nomaksai un parādu nomaksas apliecinājuma iesniegšanai; pretendents, lai apliecinātu, ka tam nav VID administrēto nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, iesniedz attiecīgās personas vai tās pārstāvja apliecinātu izdruku no VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – EDS) par to, ka attiecīgajai personai laikā pēc pasūtītāja nosūtītās informācijas saņemšanas dienas nav nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus; ja noteiktajā termiņā minētais apliecinājums nav iesniegts, pasūtītājs pretendentu izslēdz no turpmākās dalības iepirkumā.

Saskaņā ar Likuma 8.¹panta 5.¹daļas 3.punkta b) apakšpunktā noteikto attiecībā uz ārvalstī reģistrētu (ārvalstī atrodas pastāvīgā dzīvesvieta) pretendentu pasūtītājs pieprasa, lai tas termiņā, kas nav īsāks par 10 darbdienu pēc dienas, kad pieprasījums izsniegts vai nosūtīts, iesniedz attiecīgās ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu, kas apliecina, ka pretendents attiecīgajā ārvalstī nav nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus.

2. Nodokļu parādu pārbaude Likuma 8.pantā minētajās iepirkuma procedūrās

Saskaņā ar Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu pasūtītājs izslēdz kandidātu vai pretendentu no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā, kā arī neizskata pretendenta piedāvājumu, ja kandidātam vai pretendents Latvijā un valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta (ja tas nav reģistrēts Latvijā vai tā pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā), ir nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā katrā valstī pārsniedz 100 latus.

Pasūtītājs pārbauda, vai uz pretendentu neattiecas Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā minētais izslēgšanas nosacījums piedāvājumu vērtēšanas procesā, nevis uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi.

Likuma 39.panta 4.¹daļa paredz, ka pasūtītājs pārbaudi par nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, esamību, veic turpmāk norādītajā kārtībā.

1. atklātā konkursā – attiecībā uz katru pretendentu, kuram atbilstoši citām paziņojumā par līgumu un iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izraudzītajam piedāvājuma izvēles kritērijam būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības. Attiecīgi pasūtītājam ir pienākums pārbaudīt nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, esamību, attiecībā uz pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības.
2. slēgtā konkursā, konkursa dialogā un sarunu procedūrā, iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu, – attiecībā uz katru kandidātu, kas atbilst citām paziņojumā par līgumu un kandidātu atlases nolikumā noteiktajām prasībām un būtu uzaicināms iesniegt piedāvājumu. Ja pasūtītājs piemēro kandidātu skaita samazināšanu saskaņā ar Likuma 37.panta sesto, septīto un astoto daļu, tas pārbaudi veic pirms kandidātu skaita samazināšanas.

3. sarunu procedūrā, iepriekš npublicējot paziņojumu par līgumu, – attiecībā uz katru pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības, savukārt sarunu procedūrā, iepriekš npublicējot paziņojumu par līgumu Likuma 62.panta pirmās daļas 1.punkta pēdējā teikumā minētajā gadījumā, ja tā tiek piemērota pēc atklāta konkursa izbeigšanas, – attiecībā uz katru pretendentu, kas iesniedzis piedāvājumu atklātā konkursā un ir uzaicināms uz sarunu procedūru.

Vienlaikus Likuma 39.panta 4.²daļa paredz pasūtītāja tiesības pārbaudi saskaņā ar šā panta 5.⁴daļas 1.punktu par šā panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā kandidātu un pretendentu izslēgšanas gadījuma esamību atklātā un slēgtā konkursā, konkursa dialogā un sarunu procedūrā veikt attiecībā uz visiem kandidātiem vai pretendentiem, kas iesnieguši pieteikumu vai piedāvājumu.

Ieteikums!

Ņemot vērā, ka nodokļu un nodevu samaksas pienākums atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” regulējumam ir attiecināms uz visiem minētā likuma subjektiem, lai novērstu iespēju, ka iepirkuma procedūrā piedalās kandidāti vai pretendenti, kam ir nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, Iepirkumu uzraudzības birojs iesaka izmantot Likuma 39.panta 4.²daļā paredzētās tiesības pārbaudīt, vai uz visiem kandidātiem un pretendentiem (nevis tikai uz pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības) neattiecas Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā minētais izslēgšanas nosacījums. Attiecīgi, konstatējot VID administrēto nodokļu parāda esamību, vispirms pieprasot nodokļu nomaksu un attiecīgu pierādījumu iesniegšanu, pasūtītājs noraida šos kandidātus un pretendētus, tādējādi neveicot visu iesniegto piedāvājumu vai pieteikumu vērtēšanu (atbilstības kvalifikācijas prasībām pārbaudi, tehniskā un finanšu piedāvājuma pārbaudi) un mazinot administratīvo resursu patēriņu.

Šādā gadījumā iesakām attiecīgo pasūtītāja rīcību paredzēt Konkursa nolikumā, lai nodrošinātu, ka pretendenti par minēto ir informēti jau pirms piedāvājumu iesniegšanas.

Ņemot vērā, ka Likuma 39.panta 4.²daļas regulējums paredz attiecībā uz visiem pretendentiem vai kandidātiem pārbaudīt vienīgi VID administrēto nodokļu parādu esamību, nevis nodokļu parādus ārvalstīs, ja kandidāts vai pretendents nav reģistrēts Latvijā vai tā pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā, pasūtītājs nav tiesīgs pieprasīt šādiem pretendentiem vai kandidātiem attiecīgo ārvalsts kompetento iestāžu izziņas pirms piedāvājumu izvērtēšanas.

Ņemot vērā, ka informācija VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnienu datubāzē tiek atjaunota divas reizes mēnesī, gadījumā, ja pasūtītājs ir izmantojis Likuma 39.panta 4.²daļā paredzētās tiesības un pirms pieteikumu vai piedāvājumu izvērtēšanas pārbaudījis, vai uz visiem kandidātiem vai pretendentiem neattiecas Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā minētais izslēgšanas nosacījums, ir ieteicams pirms lēmuma pieņemšanas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atkārtoti pārliedzināties, ka uz potenciālo uzvarētāju joprojām neattiecas Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā minētais izslēgšanas nosacījums.

Grozījumi, kas stājas spēkā 2013.gada 1.augustā, paredz kārtību, kādā pasūtītājs pārliedzinās par to, ka uz kandidātu vai pretendentu (un Likuma 39.panta 11.punktā

minēto personu) neattiecas Likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā minētie izslēgšanas nosacījumi, proti, atbilstoši Likuma 39.panta 5.⁴daļai attiecībā uz kandidātu vai pretendentu, kā arī Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minēto personu (neatkarīgi no to reģistrācijas valsts vai pastāvīgās dzīvesvietas) informāciju par VID administrēto nodokļu parādiem, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādiem, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, iegūst VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē². Faktu, ka informācija iegūta minētajā datubāzē, apliecina izdruka no šīs datubāzes, kurā fiksēts informācijas iegūšanas laiks.

Atkarībā no pārbaudes rezultātiem pasūtītājs:

a) neizslēdz kandidātu vai pretendentu no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā, ja konstatē, ka saskaņā ar VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē esošajiem aktuālajiem datiem kandidātam vai pretendentam, kā arī Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minētajai personai nav VID administrēto nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus;

b) informē kandidātu vai pretendentu par to, ka tam vai Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minētajai personai konstatēti nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, un nosaka termiņu – 10 darbdienas (ne mazāk un ne vairāk) pēc informācijas izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas – konstatēto parādu nomaksai un parādu nomaksas apliecinājuma iesniegšanai. Kandidāts vai pretendents, lai apliecinātu, ka tam, kā arī Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minētajai personai nav VID administrēto nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus, iesniedz attiecīgās personas vai tās pārstāvja apliecinātu izdruku no EDS par to, ka attiecīgajai personai laikā pēc pasūtītāja nosūtītās informācijas saņemšanas dienas nav nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus; ja noteiktajā termiņā minētais apliecinājums nav iesniegts, pasūtītājs kandidātu vai pretendentu izslēdz no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā.

Attiecībā uz ārvalstī reģistrētu (ārvalstī atrodas pastāvīgā dzīvesvieta) kandidātu vai pretendentu, kā arī Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minēto personu pasūtītājs pieprasa, lai kandidāts vai pretendents iesniedz attiecīgās ārvalsts kompetentās institūcijas izziņu, kas apliecina, ka tam un Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā minētajai personai attiecīgajā ārvalstī nav nodokļu parādu, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu, kas kopsummā pārsniedz 100 latus. Šādas izziņas iesniegšanai pasūtītājs nosaka termiņu – ne īsāku par 10 darbdienām pēc pieprasījuma izsniegšanas vai nosūtīšanas dienas, kā arī gadījumā, ja noteiktajā termiņā izziņa netiek iesniegta – izslēdz kandidātu vai pretendentu no turpmākās dalības iepirkuma procedūrā (skat. Likuma 39.panta 9.¹daļu).

Pasūtītājs, informējot par konstatēto nodokļu parādu, izvēlas informācijas apmaiņas līdzekļus, kas ir vispārpieejami, lai neapgrūtinātu piegādātājam piekļuvi iepirkuma procedūrām, un tādu dokumentu nosūtīšanas veidu, kas adresātam

² http://www6.vid.gov.lv/VID_PDB/NPAR

nodrošina pēc iespējas ātrāku informācijas saņemšanu (piemēram, pa faksu vai elektroniski, izmantojot drošu elektronisko parakstu). Nosūtot informāciju par VID administrēto nodokļu parādiem kandidātiem un pretendentiem, pasūtītājs norāda informācijas iesniegšanas termiņu – tieši 10 darbdienas, norādot, ka informācija līdz noteiktā termiņa beigām iesniedzama pasūtītājam.

Attiecībā uz ārvalstīs reģistrēto kandidātu vai pretendentu iesniegtajām attiecīgās ārvalsts kompetentās institūcijas izziņām par nodokļu parādiem ārvalstī, paskaidrojam, ka izziņas un citus dokumentus, kurus Likumā noteiktajos gadījumos izsniedz kompetentās institūcijas, pasūtītājs pieņem un atzīst, ja tie izdoti ne agrāk kā vienu mēnesi pirms iesniegšanas dienas. Minētais neattiecas uz EDS izdrukām, attiecībā uz kurām Likumā iekļauts speciāls regulējums.

Vēršam uzmanību, ka pārbaude par nodokļu parādu esamību ir veicama arī attiecībā uz Likuma 39.panta pirmās daļas 11.punktā norādīto personu.